

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 765/2023
08.03.2023. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Гордане Комненић, председника већа, др Илије Зиндовића и Марије Терзић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Милица Петровић, адвокат из ..., против туженог Јавног комуналног предузећа градско саобраћајно предузеће „Београд“, чији је пуномоћник Иван Рајковић, адвокат из ..., ради накнаде штете, одлучујући о ревизији туженог изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 3070/22 од 30.09.2022. године, у седници одржаној 08.03.2023. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија туженог изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 3070/22 од 30.09.2022. године.

Образложење

Пресудом Првог основног суда у Београду П1 102/21 од 25.05.2022. године, ставом првим изреке, одбијен је као неоснован тужбени захтев тужиоца којим је тражио да суд обавезе туженог да му на име разлике у висини предвиђене исплаћене накнаде за трошкове исхране на раду која се исплаћује у готовом новцу исплати за период од јануара 2018. године до новембра 2020. године, износе, са каматом, наведене у том ставу изреке. Ставом другим изреке, одбијен је као неоснован тужбени захтев тужиоца којим је тражио да суд обавезе туженог да му на име разлике у висини предвиђене и исплаћене накнаде за трошкове исхране на раду које би требало да се исплаћује у боновима уплати за период од новембра 2018. године до новембра 2020. године, износе, са каматом, наведене у том ставу изреке. Ставом трећим изреке, тужилац је обавезан да туженом накнади трошкове парничног поступка у износу од 1.900,00 динара.

Апелациони суд у Београду је, пресудом Гж1 3070/22 од 30.09.2022. године, ставом првим изреке, преиначио пресуду Првог основног суда у Београду П1 102/21 од 25.05.2022. године у ставу првом изреке па је обавезао туженог да тужиоцу на име разлике у висини накнаде за трошкове за исхрану у току рада која се исплаћује у готовом новцу исплати за период од јануара 2018. године до новембра 2020. године, износе, са каматом, наведене у том ставу изреке. Ставом другим изреке, преиначена је пресуда Првог основног суда у Београду П1 102/21 од 25.05.2022. године у ставу другом изреке, па је обавезан тужени да тужиоцу на име разлике у висини предвиђене и исплаћене накнаде за трошкове за исхрану у току рада које исплаћује у боновима

исплати за период од новембра 2018. године до новембра 2020. године, износе, са каматом, наведене у том ставу изреке. Ставом трећим изреке, преиначено је решење о трошковима парничног поступка садржано у ставу трећем изреке пресуде Првог основног суда у Београду П1 102/21 од 25.05.2022. године па је одбијен захтев туженог за накнаду трошкова парничног поступка у износу од 1.900,00 динара а обавезан тужени да тужиоцу накнади трошкове парничног поступка пред првостепеним судом у износу од 53.910,00 динара, са затезном каматом од дана извршности пресуде до исплате. Ставом четвртим изреке, тужени је обавезан да тужиоцу накнади трошкове поступка по жалби у износу од 20.910,00 динара.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужени је изјавио благовремену ревизију због погрешне примене материјалног права.

Врховни касациони суд је испитао побијану пресуду, применом одредбе члана 408. у вези члана 403. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, бр. 72/11... 18/20) и утврдио да је ревизија неоснована.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку, на коју Врховни касациони суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је у радном односу код туженог па му је тужени, у утуженом периоду, исплаћивао накнаду за исхрану у току рада сразмерно броју радних дана по вредности у бону од 149,20 динара и у новцу од 210,30 динара. Тужбени захтев тужиоца односи се на исплату разлике неисплаћеног дела накнаде на име исхране у току рада пошто је тужиоцу уместо 300,00 динара дневно тужени исплаћивао 210,30 динара у новцу а уместо 200,00 динара у боновима исплаћивао му је 140,20 динара по радном дану, при чему висина тужбеног захтева међу парничним странкама није спорна.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је тужбени захтев тужиоца одбио налазећи да накнада трошкова за исхрану у току рада представља саставни део зараде у смислу одредбе члана 105. ст. 2. и 3. Закона о раду, те да износ од 500,00 динара по радном дану садржи порезе и доприносе, како је прописано одредбом члана 3. анекса I Колективног уговора ЈКП ГСП Београд („Службени лист града Београда“ број 96 од 11.10.2018. године), тако што се под зарадом подразумева зарада која садржи порез и допринос који се исплаћује из зараде. Пошто је тужени исплатио тужиоцу, у утуженом периоду, накнаду трошкова исхране у бруто износу од 500,00 динара по радном дану, првостепени суд је закључио да је тужбени захтев тужиоца неоснован. Поред тога, првостепени суд је нашао да је тужбени захтев тужиоца неоснован и из разлога што се код корисника јавних средстава, у утуженом периоду, императивно примењивао Закон о привременом уређивању основице за обрачун и исплату плата односно зарада и других сталних примања код корисника јавних средстава („Службени гласник РС“, бр. 116/2014), те да је тужени, у хијерархији примене прописа, био дужан да примени императивну одредбу члана 4. тог закона а не члан 64. став 1. Колективног уговора ЈКП ГСП Београд од 11.10.2018. године, којим је накнада трошкова за исхрану са 300,00 динара по Колективном уговору туженог од 06.07.2013. године (пре примене закона) и по члану 63. став 1. Колективног уговора туженог од 28.01.2015. године („Службени лист града Београда“ бр. 4/15, 60/15), увећана на износ од 500,00 динара.

Другостепени суд је преиначио првостепену пресуду тако што је тужбени захтев тужиоца усвојио применом одредбе члана 118. став 1. тачка 5. Закона о раду („Службени гласник РС“, бр. 24/2005... 75/14) и одредбе члана 64. став 1. Колективног уговора туженог („Службени лист града Београда“ број 96 од 11.10.2018. године) имајући у виду утврђено чињенично стање да су тужиоцу, у спорном периоду, исплаћени нижи износи накнаде трошкова исхране на раду од оних које је требало да му буду исплаћени према Колективном уговору туженог, тако што је тужени предметну накнаду тужиоцу исплатио у „брuto“ износу иако тужиоцу припада право на „нето“ износ накнаде предвиђене Колективним уговором туженог.

По оцени Врховног касационог суда, другостепени суд је правилно применио материјално право.

Одредбом члана 118. став 1. тачка 5. Закона о раду („Службени гласник РС“, бр. 24/05... 95/18), прописано је да запослени има право на накнаду трошкова у складу са општим актом и уговором о раду за исхрану у току рада, ако послодавац ово право није обезбедио на други начин. У спорном периоду у примени је био Колективни уговор Јавног комуналног предузећа Градско саобраћајно предузеће „Београд“ („Службени лист града Београда“ број 96/18), који је одредбом члана 64. став 1. предвидео да запослени има право на месечну накнаду за трошкове за исхрану у току рада у висини од 500,00 динара по радном дану с тим да ће се 300,00 динара исплатити у новцу а 200,00 динара у боновима за исхрану. Накнада трошкова за исхрану у току рада, у истој висини предвиђена је одредбом члана 23. Посебног колективног уговора за јавна предузећа у комуналној и стамбеној делатности града Београда („Службени лист града Београда“ број 78/18).

Полазећи од тога да је у спорном периоду колективним уговорима туженог послодавца и посебним колективним уговорима била јасно уговорена висина накнаде трошкова за исхрану у току рада, која ће се исплатити запосленима, Врховни касациони суд налази да тужилац има право на исплату ове накнаде у уговореним износима без умањења за порезе и доприносе. У ситуацији када се у колективном уговору наведе конкретан новчани износ који се на име накнаде трошкова има исплатити запосленом, не може се на штету запосленог претпоставити да је реч о „брuto“ износу јер је то противно одредби члана 118. став 1. Закона о раду. Општим актима и уговором о раду, у конкретном случају, није предвиђено да је висина накнаде трошкова за исхрану у току рада уговорена у брuto износу. У овој парници је било спорно то да ли је Колективним уговором који је био у примени у утуженом периоду, висина накнаде трошкова за исхрану у току рада била предвиђена у брuto или нето износу, а другостепени суд је, правилном применом материјалног права закључио да тужилац има право на исплату нето износа од 500,00 динара по радном дану.

Наводи ревизије ревидента о томе да би исплата накнаде трошкова исхране у току рада у нето износу предвиђеном колективним уговором довела до повећања зараде тужиоца противно одредби члана 4. Закона о привременом уређивању основице за обрачун и исплату плата, односно зарада и других сталних примања код корисника јавних средстава су без утицаја на одлучивање имајући у виду да је предмет овог спора примена а не измена општег акта (колективног уговора).

Правилна је и одлука о трошковима парничног поступка јер је донета правилном применом одредбе члана 153. став 1, члана 154. и члана 165. став 2. Закона парничном поступку.

Из изложених разлога, Врховни касациони суд је одлуку као у изреци донео применом одредбе члана 414. став 1. Закона парничном поступку.

**Председник већа – судија
Гордана Комненић, с.р.**

За тачност отправака
Управитељ писарнице
Марина Антонић